

FYBA
18/4/18.
2 to 5
Pages 2

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are compulsory.
 2. All questions carry equal marks.
 3. Figures to the right indicate full marks to sub questions.

Q.1 Attempt any two of the following:

a) Explain the Centralist features of the Indian Federal system.	10
b) Elaborate the evolution of autonomy movements in India.	10
c) Discuss the use and misuse of article 356.	10

Q.2 Attempt any two of the following :

a) Briefly explain the salient features of the party system in India.	10
b) Write about any two regional parties in India.	10
c) Examine the performance of National parties in Lok sabha election held since 1989.	10

Q.3 Attempt any two of the following:

a) Discuss the role of caste in Indian politics.	10
b) Discuss the suggestions to overcome communalism in India.	10
c) Give some measures to increase the participation of women in India.	10

Q.4 Attempt any two of the following:

a) Examine the reason and effects of criminalization of politics in India.	10
b) Examine the problem of insurgency in the North-East.	10
c) Discuss the activities of international terrorist organization in India.	10

Q.5 Attempt any two of the following:

a) Discuss the factors responsible for the problem Naxalism.	10
b) Write about the BJP -Shivsena alliance in Maharashtra.	10
c) Discuss the caste based reservation in India.	10

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 ३) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	
अ)	भारतीय संघराज्य पद्धतीची केंद्राकर्षी वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.	१०
ब)	भारतातील स्वतंत्र्य राज्यांच्या चळवळीच्या उगमाची चर्चा करा.	१०
क)	राज्यघटनेतील ३५६ व्या कलमाचा उपयोग आणि दुरुपयोगाची चर्चा करा.	१०
प्र. २	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा	
अ)	भारतातील पक्षपद्धतीची महत्त्वपूर्ण वैशिष्ट्ये थोडक्यात स्पष्ट करा.	१०
ब)	भारतातील कोणत्याही दोन प्रादेशिक पक्षांची विश्लेषणात्मक माहिती द्या.	१०
क)	१९८९ पासून लोकसभेच्या निवडणुकीतील राष्ट्रीय पक्षांच्या कामगिरीचा आढावा घ्या.	१०
प्र. ३	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा	
अ)	भारतीय राजकारणात 'जात' या घटकाची भूमिका स्पष्ट करा.	१०
ब)	भारतातील जमातवादाची समस्या सोडविण्यासाठीच्या उपायांची चर्चा करा.	१०
क)	राजकारणातील महिलांचा सहभाग वाढविण्यासाठी उपाय योजना सुचवा.	१०
प्र. ४	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा	
अ)	भारतातील राजकारणातील गुन्हेगारीची कारणे आणि परिणामांचे परिक्षण करा.	१०
ब)	ईशान्य भारतातील घुसखोरीच्या समस्येचे परिक्षण करा.	१०
क)	आंतरराष्ट्रीय दहशतवादी संघटनांच्या भारतविरोधी कारवायांची चर्चा करा.	१०
प्र. ५	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा	
अ)	नक्षलवादाच्या समस्येला कारणीभूत ठरणारे घटक स्पष्ट करा.	१०
ब)	भाजप-शिवसेना युतीविषयी विश्लेषणात्मक माहिती लिहा.	१०
क)	भारतातील जातीनिहाय आरक्षणाची चर्चा करा.	१०
